

Marosváryné Csabonyi Éva

Megemlékezés a görög-örmény genocídiumról

A megemlékezés 100 fő feletti résztvevői létszámmal zajlott. A gondokság vezetője és az Újbuda Örmény Önkormányzata elnöke a folyamatosan érkező vendégeknek, építészeti és vallástörténeti szempontból mutatta be az épületet, a magyar-örmény közösség történetét. A délután mindenki számára felejthetetlen emléket nyújtott.

A meghívott előadók: *Szidiropulosz Archimédész* szociológus, történész és *Halmi Bálint* (PPKE Armenológiai Tanszék) voltak. A rendkívül érdekes, minden fontos történelmi tényre kiterjedő előadásokat *Várady Mária* színművésznő vezette irodalmi betétekkel tarkítva.

Az előadást *Szidiropulosz Archimédész* kezdte, mely a jelen törökországi őshonos görög örmény 2-3000 éves történelméről, gazdag kultúrájáról Antiochia, Anatólia (jelenleg Törökország) területéről tartott vetítőképes előadást. Korhű térképek és nemzetközi dokumentumok alapján tartott, illusztrált előadás volt. Ez volt a XX. század első keresztény üldözés (1915-1923-ig). A török hadvezetés, a kormány elhatározta, hogy elűzi otthonaikból az őshonos örmény, majd görög lakosságot.

A genocídium folyamán 1,5 millió örmény és a történészek kutatásai alapján 1-1,2 millió görög esett áldozatul a török népirtásnak. A keresztény üldözés napjainkban is folyamatosan zajlik. Minderről a mai napig a nemzetközi közvélemény, sőt az egyszerű török emberek sem tudnak.

A második előadó *Halmi Bálint* volt, aki az örmény görög genocídium ideológiai hátterét világította meg. Bálint, mint a PPKE 4. éves hallgatója rendkívül jó összefoglalót nyújtott a genocídium elméleti, ideológiai alapjáról, történelmi előzmények-

ről. Szidiropulosz, a híres történész gratulált Bálint előadásához, mely nagyszerűen kiegészítette a történész előadását. A rendezvényről felvétel is készült, mely később visszanezhető a you-tube csatornáján.

A két előadás között *Várady Mária* színművész rövid örmény versekkel, gyönyörű örmény dalokkal szórakoztatta a kultúrára is szomjazó közönséget. *Marosváry István*, az UÖÖK elnöke, *Vártán atya*, a Konstantinápolyban székelő vezető katolikus, örmény plébánia papja által elmondott homíliájának három lényeges gondolatát ismételte meg. Mondandójának lényege a Feltámadás titkáról, a lustaságról és a Genocídium vértanúinak életszentségéről tett tanúbizonyságot.

Az agapét közösen a görög önkormányzattal szerveztük. Különleges görög konyha ízei, majd rendkívül széles skálájú örmény édes és sós sütemények kostolója követ-

Halmi Bálint

kezett, melynek készítője – mint mindig – képviselőtársunk, *dr. Keszy-Harmath Péterné Enikő* volt. A hangulat a tetőfokára hágott, amikor a görög zene, a bouzouki hangjaira - melyet Sarantis művész adott elő - a görögök táncolni kezdtek, bevonva örmény testvéreiket.

Érdekes megemlíteni azt az örmény mondást, mely a helyszínen is többször elhangzott: ha egy falat is marad a terített asztalon, az azt jelenti, hogy kevés volt az étel. Annak ellenére bőséges volt a sok finomság, hogy eredetileg 60-70 főre terveztünk.

A rendezvény Újbuda Örmény Önkormányzata és Újbuda Görög Önkormányzata társ szervezésében valósult meg a Budapesti Örmény Katolikus Lelkészség Hitéleti Működését Támogató Alapítvány támogatásával.

Az előadások a görög-örmény közös történelmi eseményeink elmélyítését, folidé-

zését, az irodalmi és énekbetétek, a zene a kulturális örökség ápolását tűzte ki célul, melyet nagyszerűen megoldott. A történelmi előadások a hazafias lelkiület megőrzését, az irodalmi betétek az anyanyelvi örmény kultúra őrzését, majd a görög zene, a közös tánc a görög és örmény ízek agapéja a társszervezővel való kapcsolat szorosabbra fűzését tűzte ki célul, melyet maradéktalanul végre hajtott.

Összességében elmondhatjuk, hogy rendezvényünk legfőbb feladata a közösségépítés, mely a történelmi ismeretek elmélyítésével hazafias feladatot is megoldott.

Mindenképpen értékhordozó tevékenység volt, kulturális programjaink széles skálájának bemutatásával, nyelvi és kulturális identitás szempontjából, valamint a Genocídiumra való emlékezés, a történelmi előadások méltó helyet biztosítottak programjaink sorában.

